

Младен Ломпар

ЗАСИПНАТ ГЛАС
(авторски избор)

Културна установа Блесок

ЕДИЦИЈА МОРФЕЈ

2013

Copyright за македонското издание: © Културна установа Блесок, 2013.

Сите права се задржани.

Ниеден дел од оваа публикација не смее да биде репродуциран на кој било начин без претходна писмена согласност на издавачот.

Оваа книга е објавена со поддршка на ТРАДУКИ, мрежа за книжевност во која членуваат Министерството за европски и меѓународни работи на Република Австрија, Министерството за надворешни работи на Федеративна Република Германија, Фондацијата за култура Про Хелвеција од Швајцарија, КултурКонтакт од Австрија, Гете институт, Словенечката агенција за книга и Фондацијата С. Фишер.

traduki

CIP – Каталогизација во публикација

Национална и универзитетска библиотека „Св. Климент Охридски“, Скопје
821.163.41(497.16)-1(081)

ЛОМПАР, Младен

Засипнат глас : авторски избор / Младен Ломпар; превод од црногорски:
Игор Исаковски. – Скопје : Блесок, 2013. – 164 стр. ; 17 см. (едиција Морфеј;
кн. 19) – Белешка за авторот: стр. 159.

ISBN 978-9989-59-521-9

I. Lompar, Mladen види Ломпар, Младен

COBISS.MK-ID 93797642

МЛАДЕН ЛОМПАР

ЗАСИПНАТ ГЛАС
(АВТОРСКИ ИЗБОР)

Превод од црногорски:
Игор Исаковски

Културна установа БЛЕСОК
Скопје, 2013

Содржина

Конечен миг	9
Tabula rasa	10
Ноќ од лапидариумот	12
Стариот Бар	16
Дукља	17
Белиот ангел од Милешева	19
Дечани	21
Фреска во олтарот	23
Иванбеговиот манастир	26
Последното сознание на Ѓурѓе Црноевиќ	27
Манастирот на Св. Петар Цетињски	28
Богородица од ангели	29
Како да се преживее Византија	30
Допир за губилиште	34
Приказната на Орфеј (4)	35
Приказната на Орфеј (5)	36
* * * (овде набргу ќе биде есен)	37
* * * (страдавме во иста бајка)	38
* * * (долго ја одржувавме човеколикоста)	40
* * * (некако сигурен сум)	41
Бран и карпа	42
Можеби некој чека збор	43
Бегалци	44
Наговорете ги да молчат	47
Додека ја чекавме истата судбина	49

Патеката на конечноста	51
* * * (таму на другите брегови)	53
Време за исказ	55
Времето кога требаше да настане оваа книга	56
Тенкосенка	57
* * * (Сликав често)	58
* * * (Многу години подоцна)	59
На љубовите блудница	60
* * * (– јас си играм)	61
Останува она после	62
* * * (Заминувам)	64
Невреме во природа	65
Слики при дожд (1)	66
Слики при дожд (2)	67
Слики при дожд (3)	68
Слики при дожд (4)	69
Слики при дожд (5)	70
Слики при дожд (6)	71
* * * (Кога го завршив читањето)	72
Кралицата Јаквинта, опатот Долчи и времето на срамот	73
Песната на опатот Долчино	75
Смртта на козарот	79
Незапишаните песни на опатот Долчи	80
Времето на срамот	88
Исказ	89
Времето на срамот	93
Три писма за Даринка и народ со единствен крај	94

Три писма за Даринка	95
И понатаму	105
Деветте кругови на сонот	106
Тоа наидува тишината	117
Немирот на бестелесните битија	118
* * * (Во детството ноќевав)	119
* * * (Како што знаете)	120
Ни во тоа веќе не сум сигурен	122
Не ми е сеедно	123
Без трепнување	124
Хроника на растројството	125
Ужасен спокој	126
На Маргарита	128
Синкавиот пламен на поезијата	129
Последниот ден од тегобата	130
Каде ли си била	131
Ликот кој упорно го нема	132
Време во кое сум минато	133
Она што го потрошивме	135
Помрачено сеќавање	136
* * * (Некогаш Келтите)	137
Која беше таа	138
* * * (повторно ни буричкаа низ биографиите)	139
Никој не сака да се враќа	141
Насмевка од дамнешна книжевна вечер	142
Луксузот на забраната	143
Тивко	144

Се гаснат царствата	145
во спокојство	145
Хотел Меморија	148
Кон дното на сеќавањето	150
Претерани допири	151
Девет горски ружи	152
Белешка за авторот	159

КОНЕЧЕН МИГ

1.

– во песните никој не верува –
рече некој
додека лиеше загаден дожд
и боледуваа зборовите во полутемнината

2.

ќе наидат некои други гласови
да ги нанесат нашите зборови
во вашето грдо јаве

и тоа ќе биде нов почеток
за среќа
ние нема пак сето тоа да го поднесуваме

(1983)

TABULA RASA

имавме мир
мисла за покорност
драги кои не смеевме да ги љубиме
и намера сето тоа да го поднесуваме

но почнавме да исчезнуваме

првиот го извлековме од брановите
и го носевме вртејќи му го грбот на сонцето
(сенките ни беа исти)

вториот се запали викајќи:
историјата е пепел
а некои беа стручно убиени и погребани
со почести
(веќе никој не ги чита)

многумина уништија
според некои дамнешни закони
со кинење јазик
нос
со ослепување
(и сè уште живеат во надеж
дека тоа не е живот)

најлошо поминавме ние
сами на сцената
во неколку празни чинови
нè придружуваа облаците и ритамот на дождот
се извиваа излижаните тела
и остатоците од свеста

а потоа попаѓаа зборовите
и се чу:
tabula rasa...
а толку друго останува

(1984)

НОЌ ОД ЛАПИДАРИУМОТ

1.

под кипарисите
остатоци од резбарски нежности
од тврдини и стели надгробни
од кршталници
портали и олтарски украси

камења значајни
големи
но за душата тешки

и го нема ова време
ниту другото
во чии темели гледам

на еден гробен камен
(крај на светот и симбол на бесмисленоста)
име скршено
како погоден гласник
чија порака е нагло прекината
и сликата која ја наирам –
линија
и три нееднакви свезди згора
и уништени слова од седум стихови

само последниот збор го насетувам
– НОЌ
на крајот од седум редови живот

молитва
за ненамерни верници

за поглед и шепот
или молчење

2.

пораки создадени да се истражуваат
со допир врз вдлабнати букви
и засеци горчина

лизгаат прстите
се стопуваат со нежностите скаменети
на оние кои никогаш не стигнале

зарем ова е волјата твоја
мој Боже

што било грешно во тие записи
и визии
над правот
и празнината

и со несфатливо јасна цел

само зборовите ја делат власта со тебе
Господе

но залудно ги барам
и го собирам името
од коските нивни
врз парчиња камени украси
во овој страшен молк
меѓу пеперутките и лаворот

3.

исчезнати во светлината
заветни куќи
и симболи

тишината на вечноста
ја населуваат пеперутки
и светулки

и воздишката на оној
кому не му донесува прочистување
овој страшен божји грев

СТАРИОТ БАР

бедеми

како покров од скаменето некое страдање

кое го запознав одејќи по улиците пусти

како низ гробишта

дамна напуштени

цркнати

само по некој веќе испран светец или ангел

од сидот на некој пропаднат храм

затреперува за миг

како одраз на нежноста на оние

кои вистински никогаш и не живееја во очите наши

(1968)

ДУКЉА

мртва си
ни акрепите веќе не ти се котат под искинатите тоги

цел ден го поминав на твојот гроб
цел ден ни ветрот див не те лизна
ни некој свер да ти дојде
а сè се мравеше и зеленееше наоколу

пустина си
о каде бил поетот кога времето ти ја смалувало гордоста
каде ноќобдеецот
кога друмските разбојници ти ги крадеа скапоценостите

пустина си
и јас со тебе во ова доба
каде царуваат колоси и тагата наша малечка

цел ден престојував во твојата пустина
и ги барав меките прсти на оние
кои толку грозно се смалија во очите наши

и душата нивна ја барав
и љубовта во разорените гради твои

и ми се стори дека дошле каравани

ништо
ни ветер див
да те помилува
ни месечина
за скапоценостите да ти ги резба
ни сонце
да го обелодени

(1968)

БЕЛИОТ АНГЕЛ ОД МИЛЕШЕВА

*И ете, стана голем земјотрес,
зашто Господов ангел слезе од небото...*

Матеј 28. 2.

што да ти кажам поубаво од тоа дека си ангел
и дека за бог седржител би се прогласил и би се распнал
и би воскреснал и пак долго долго би те гледал
на каменот гробен

што да ти кажам поубаво од тоа дека си ангел
дека и понатаму се вознесуваш со своите крилја
под кои скапале вековите и луѓето и самиот бог
кој ти го раскова
и да поверувам дека да се воскреснува е лесно
кога има бели ангели

што да ти кажам поубаво од тоа дека си ангел
и дека во таинственоста на храмот ја издаваш тајната
на убавината
од раката на човекот кој можеби љубел
и подарувајќи ти бели руби ѝ се предал на љубовта
која во тебе ја вткал

што да ти кажам поубаво од тоа дека си ангел
и јас безбожникот да му се заблагодарам на бога
што умирал и воскреснувал

најсвето да ѝ се поклонам на твојата света тага
гледајќи те долго на каменот гробен

(1969)

Младен Ломпар
„Засипнат глас“

издавач:
Културна установа „Блесок“

за издавачот:
Игор Исаковски

дизајн и подготовка:

DTP
blesok
<http://dtp.blesok.mk>

интернет адреси:
<http://www.blesok.mk>
<http://www.blesok-shop.mk>
<http://www.e-knigi.mk>
<http://design.blesok.mk>
<http://www.babylonia.com.mk>

печати: Маринг; во Скопје, 2013
тираж: 500